

kdaj v javnosti tako neznansko osmeši, da se je škol Slomšek še leta 1859 preselil v Maribor, kjer je 8. septembra imel slovesni vohod.

Pri tej priliki se zopet spominjamo, da je tudi „Narodni List“ pred nekaj meseci objavil veliko zgodovinskih neresnic ter pokazal svojo čudovito nevednost. To je pravcato poneumljevanje našega ljudstva, zoper katero najodločnejše protestiramo. Zato pa kličemo: Proč z listi liberalnih, socialdemokratskih in nemškutarskih nevednežev! V roke pa naše pristne, podučne, krščanske časopise!

Kdo je kriv odprtja srbske meje?

Trgovska pogodba s Srbijo ne da mirno spati Narodni stranki. Mi smo že opetovano pojasnili pravi položaj in dokazali, da so tudi poslanci Narodne stranke zakrivali to oškodovanje naše živinoreje. Liberalni listi tega ne morejo več tajiti, četudi so skozi mesece vsakega za lažnikom nazvali, ki je nasprotno trdil, nenadoma pa so liberalni listi obrnili plašč in sedaj so začeli kričati, da je to zakrivil prejšnji državni zbor, v katerem je bil tudi poslanec dr. Korošec, ne pa tudi drugi sedanji poslanci Kmečke zveze in Narodne stranke. Seveda liberalni listi zamolče, da je v prejšnjem državnem zboru bil tudi dr. Ploj.

Največje neznanje pa liberalni listi kažejo v siledecem: Trdijo, da je prejšnji državni zbor s posebnim zakonom pooblastil vlado, skleniti trgovske pogodbe z vnanjimi državami. Liberalni listi so seveda poučeni od svojih dveh poslancev; ta dva pa niti ne veda, da je sedanji državni zbor v zadnji seji pred Božičem 1907 (ko sta gg. Roblek in Ježovnik že odkurila iz Dunaja) pooblastil vlado, da sklene trgovske pogodbe s tujimi državami za eno leto in da je sedanji državni zbor v isti seji sklenil resolucijo, s katero se poziva vlada, da pri pogodbi s Srbijo ne sme dovoliti uvoza srbske živine — to seveda brez glasov odsotnih poslancev Narodne stranke.

Ravno vsled te resolucije se je sedanji poljedelski minister dolgo obotavljal podpisati trgovsko pogodbo s Srbijo, a udal se je pritisku industrijalcev in socialdemokratov; odločilno pa je bilo glasovanje o predlogu socialdemokratov dne 28. novembra 1907, o katerem se je že toliko pisalo in za katerega je tudi g. Roblek glasoval.

Pribijemo le, da liberalni listi niti ne vedo, kdaj se je sklenil pooblastilni zakon! Saj ni čudo, če liberalnih poslancev pri tako važnih glasovanjih niti v zbornici ni.

Kdo je tedaj kriv, da se je dovolil uvoz živine?

Dne 28. novembra je mnogo kmečkih poslancev glasovalo za nujni predlog socialdemokratov radi uvoza živine; v zadnji seji pred božičem se je to poskusilo popraviti z omenjeno resolucijo (za katero pa Roblek in Ježovnik nista glasovala, ker sta bila že doma!). A žal, resolucije nimajo daleč tiste važnosti, kot predlogi; zato se je vlada vsled pritiska socialdemokratov bolj ozirala na glasovanje 28. nov. 1907.

To je resnica, vse drugo je liberalno zavijanje iz strahu pred ljudstvom, ki uvideva zle posledice postopanja liberalnih poslancev.

Prihodnjič govorimo še bolj jasno, da je liberalcem ljubo!

Politični ogled.

— Dr. Korošec za slovensko vseučilišče. Dne 21. marca zvečer so se zbrali zastopniki nemških narodnosti k posvetovanju o skupnem nastopu pri razpravi o naučnem proračunu. V imenu Slovencev je dr. Korošec stavil sledečo resolucijo: „Z ozirom na to, da slovenskemu narodu po pozitivnem in natornem pravu zajamčena pravica do lastnega vseučilišča in z ozirom na to, da ustanovitev slovenske pravne fakultete v najkrajšem času odgovarja praktični potrebi, se vlada pozivlja, da vse primerno ukrene, da se tem zahtevam, ki jih stavlja ves slovenski narod soglasno in brez razlike strankarskega političnega mišljenja, kakor hitro mogoče v polnem obsegu ugotovi. Vlada naj izdatno podpira nadarjene slovenske akademike s posebnimi stipendijami, da se bodo lahko izobrazili za vseučiliške profesorje, do česar pa naj prizna za tozadevno državno polovico v Zagrebu napravljene izpite in doktorske diplome.“ — Romančuk je zahteval rusinsko vseučilišče v Livnu, Ončul rumunsko fakulteto za rumunsko zgodovino v Cernovicah, Conci pa italijansko vseučilišče ter priznanje izpitov na univerzah v sosednem kraljestvu.

— V proračunskem odseku je govoril dr. Korošec o čipkarskih in pletarskih solah, zahteval, da se učitelji izsolajo v domačem jeziku ter izrekel željo, da se ubogi učenci teh sol tudi podpirajo. Minister je obljubil, da se bo to tudi zgodilo.

— Liberalni poslanci v odsekih. Pozivljamo liberalne liste, da povedo, v koliko odsekov sta izvoljena njih poslanci Roblek in Ježovnik in kaj v odsekih delata. Naši poslanci so izvoljeni v več odsekov, dr. Benkovič v tri, dr. Korošec v dva (med

temi v velevažni proračunski odsek, ki za dva meseca deluje), Pišek in Roškar vsak v dva odseka, ki delajo tudi sedaj, ko ni plenarnih sej. Liberalna poslanca sta lepo doma, zato pa je Roblek daroval za Narodni svet 100 K. Za svoje brezdelje se skuša prav po ceni odkupiti!

— Hrvatska. V sredo dne 18. marca ob osmi uri zvečer je baron Rauch si upal v spremstvu Czernkoviča in Vuchetiča peš sprehajati se po Zagrebu. Občinstvo na Illici je pričelo klicati: Servus Pavli in pelo himno „O du mein lieber Augustin.“ Rauch je šel v trafiko, da kupi cigare ter je v trafiki nekaj časa čakal. Pred trafiko se je zbralo štiri do pet tisoč ljudi. Ko je Rauch stopil iz trafike, spremljala ga je množica poječ „O du mein lieber Augustin“ do Mittelbachove lekarne. Tu se je ban obrnil in izzival občinstvo s klicem: „Jetzt Abzug baron Rauch, ali ban Rauch ostaje!“ Nato je stopil Rauch v Mittelbachovo lekarno in telefoniral po vso zagrebško policijo in orožništvo. Vuchetič je stal na vratih in psoval občinstvo s „Hunde!“ Občinstvo, katerega je bil poln Jelačičev trg, je metalo na Vuchetiča kamenje. Došla sta tudi Rauchovca Accurti in Mošinski, ki je prijel neko opeko in klical: „Evo corpus delicti!“ Občinstvo se je smejala. Nakrat je prihitela policija in pričela z golimi sabljami mahati po občinstvu. Ranjenih je šest oseb, ki so bile le slučajno na Illici: en sodnik, en profesor, tri gospe in neki štiriletni otrok. Policija je aretirala vsakega, katerega je le mogla. Zaprtih je veliko število oseb. Zaporji so polni. Policija in policijski agentje so šli tudi v kavarne in napadali ljudi. En policaj je nevarno ranjen s kamenjem. Aretirana je tudi neka gospa, za katero so se ljudje borili, da jo rešijo iz rok policajev. Del policije je spremljal Raucha, Vuchetiča in Czernkoviča. Na Jelačičevem trgu je sedaj mir, a veliko ogorčenje. Čuje se, da baron Rauch hoče nadaljevati svoje izprehode.

— Nova trgovinska pogodba s Srbijo velja le do konca leta 1908, ker le toliko časa sme vlada sklepati pogodbe glasom pooblastilnega zakona. Državnemu zboru bo še letos ta pogodba v odobrenje predložena. Dokler ne bo državni zbor odobril pogodbo, toliko časa tudi nihče izmed interesentov ne bo na srbski meji napravil kladnic, določenih za klanje živine. Naši poslanci bodo na straži in se še naprej bojevali za koristi naših živinorejcev.

— Moravski katoliški kmetje. Več tisoč katoliških čeških kmetov se je zbralo zadnjo nedeljo dne 22. t. m. v glavnem mestu Moravske v Brnu, da slavijo občni zbor svoje kmečke zveze. Kakor stoji na čelu naše zveze kmet Roškar, tako je na čelu moravske kmečke zveze kmet Šamalik. Iz nekaterih krajev so prišli kmetje v krasnih narodnih nošah. Socialdemokrati v Brnu so jim naredili lep sprejem, seveda po svojem. Zbralo se jih je tudi več tisoč, ki so živžgali in kričali po ulicah, ko so kmetje šli na svoje zborovališče. Zborovanje je vodil Šamalik. Pozdrave Slovencev, in še posebej Slovenske kmečke zveze na Slovenskem, Stajersku je prinesel dr. Korošec. Svoja srčna čuvstva do Slovencev so pokazali češki kmetje ot tej priliki z navdušenim odobravanjem. Pozdrave katoliško-mišlečih kmetov iz češke kraljevine je prinesel kmet Safranek in poslanec Zaruba. Tudi katoliško češko učiteljstvo je bilo zastopano. Posebno spretno je nastopil zastopnik češke katoliške mladine. Po zborovanju je priredilo brnsko češko gledališče kmetom slavnostno predstavo.

Mala politična naznanila.

Dne 18. marca: Cesar je odredil za leto 1908 tritedenski orožni odmor in dovolil, da dobi moštvo dopuste ob času žetev. — General d'Amade poroča iz Casablance, da so se rodovi Chtonka in Chiedma, kakor tudi celi rod Uled Sadov prostovoljno podvrgli. — Nemški cesar Viljem pride baje po svojem povratku iz Korfu na Dunaj, da čestita našemu cesarju k njegovemu 60letnemu jubileju. — Danes jutraj sta se dvojevala ruska generala Fock in Smirnov, je težko ranjen.

Dne 19. marca: Češki železničarji so napovedali pasivni odpor na državnih železnicah, ake se ne ugoti kmalu njihovim zahtevam. — Trgovinski minister dr. Fiedler je predložil danes državni zbornici predlog zakona, po katerem bi se vlada pooblastila skleniti pogodbo z Avstrijskim Lojdom zaradi opravljanja dalmatinsko-albanske brodarstvene službe. — Hrvatski ban baron Rauch se poda koncem tega tedna na Dunaj, da bo poročal cesarju o položaju na Hrvatskem. — V afriški puščavi Kolarari se je spopadla ekspedicija nemških vojakov z voditeljem vstašev Kopperjem. Pri spopadu je bilo ubitih 58 vstašev, Kopper pa je ušel z nekaterimi tovariši.

Dne 20. marca: Francoski pravosodni minister Briand je predložil zbornici načrt zakona, ki bi naj dovolil porotnikom, da odločijo o porabi smrtnih kazni. — Češki poslanci, ki so bili na Dunaju, so odpotovali danes v Prago, da se udeležijo konference mladočeške in agrarne stranke, ki se prične jutri v Pragi. — V Sarajevu so sinoči demonstrirali Srbi pred gledališčem radi predstave operete „Vesela vdovica“. — Prejšnji portugalski diktator Franco se je vrnil na Portugalsko, da preosnuje svojo stranko. — Trgovinski minister dr. Fiedler je obljubil v proračunskem odseku, da bo dovolila država od znanprej za pospeševanje obrti večje vsote kot dozdaj.

Dne 21. marca: Pruski deželni zbor je sprejel zakonski načrt, po katerem dobi vsak poslanec letni pavšal 3000 mark, a za vsako zamojeno sejo se mu odtegne 20 mark. — V današnji seji ogrskega državnega zbora je poslanec Ratkay v imenu gospodarskega odseka predlagal, naj se dovoli iz javnih sredstev 10.000 kron za spomenik Ljudevitu Kossuthu. — Francoski parlament je sprejel že od senata sprejeti zakonski načrt proti širjenju nepravnosti potom nenravnih slik. — Danes se je ministrski svet posvetoval o visokoškolskem vprašanju.

Dne 22. marca: Državni poslanci polske ljudske stranke so sklenili v večerajšnji seji, da stopijo v polski klub. — Poslanca dr. Sušteršič in Suklje in kranjski deželni odbornik dr. Triller so se danes posvetovali z ministrskim predsednikom baronom Beckom zaradi volilne reforme v kranjskem deželnem zboru. — Načrt o uredbi jezikovnega vprašanja na Češkem bo ministrski predsednik v kratkem predložil voditeljem strank in izvedencem. — Ustanovilo se je delavsko ministrstvo, ki bo, kakor poroča vladni list, obsegalo sledeče: Gradbene zadeve, rudarstvo, pospeševanje obrti in obrtno solstvo.

Dne 23. marca: Konferenca načelnikov vseh strank se vrši dne 2. aprila, takoj po sklicanju parlamenta. — Na Grškem vlada veliko razburjenje, ker je italijanski poštni urad v Albaniji izdal znamke z napisom „Albania.“ — Angleški ministrski predsednik Campbell-Bannerman je nevarno zbolel. — Na Turškem so odkrili več zarot, zato vlada nadaljuje preiskave. — Nemški poslanci so konferirali danes z naučnim ministrom Marchetom in mu predložili definitivne sklepe liberalne stranke glede na naučni resort. — Na Dunaju so pri občinskih volitvah v vseh okrajih prodrli krščanski socialci.

Razne novice.

* S. K. S. Z. za Stajersko. Proti koncu leta 1906 se je ustanovila za Stajersko S. K. S. Z. in ima že 80 društev pod svojim okriljem. Vsako nedeljo govorijo odposlanci S. K. S. Z. na prireditvah zvezinih društev. Letos je priredila dva socialna kurza, na katerih so se blizu 400 udeležencem razlagala važna gospodarska in socialna vprašanja. Na narodno nevarnih krajih vzdružuje pet ljudskih knjižnic. Da je treba pri tem delu denarnih žrtv, je umevno. Zato pa kličemo vsemu društvu, ki se niso pri zvezi: Pristopite k zvezi!

* Odprtje srbskih mej je zakrivila tudi Narodna stranka, ker je njen poslanec Roblek glasoval za nujnost Rennerjevega predloga, v katerem se zahteva odprtje mej za tujo živino. To je približno vse psovanje „Narodnega Lista“ in „Domovine“ tega ne ovrže. Ježovnik pa pri tistem glasovanju sploh ni bil na Dunaju. Narodna stranka se tega greha ne bode nikdar oprala!

* Romanje v Rim. K zlati sv. maši papeža Pija X. se doslej še ni dovolj romarjev zglasilo, zato se rok za zgašanje podaljša do prihodnje IV. postne nedelje, dne 29. marca. Kasneži so krivi, če potem na potu ne gre vse gladko. Kedor misli iti v Rim, se naj nemudoma priglasi pri škofiškem odboru v Mariboru.

* Zelo zlobno napada nekdo dr. Korošca, ker se je mudil dva dni v Mariboru, ko je vendar od vseh priznana, da je dr. Korošec eden najmarljivejših udov v proračunskem odseku. Se nikdar se niso v tem odseku tako povdarjale narodne in kmečke zahteve, kakor letos od dr. Korošca. Sicer pa naj bodo liberalni listi tihi, sicer pridemo s podatki, kako slabo obiskujejo liberalni poslanci drž. zbor.

* „Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže!“ tako nasvetuje „Narodni List“ v zadnji številki ne svojemu šefu dr. Kukovcu ali dr. Sernecu in drugim, ampak — duhovnikom. Dvomimo, da bi se pri vseh celjskih duhovnikih dalo torke razdeliti, kakor samo pri dr. Kukovcu in dr. Sernecu.

* Zgubil se je v Majšbergu 34letni fantič J. Vinkler. Če kdo ve za takega tujega fantiča, naj to sporoči žalosnim starišem.

* Tržne vesti. Nestanovitnost žitnih kurzov nam najbolje dokazuje, da dela kurze le spekulacija, ne pravična kupčija ne konzum. Za tako znatno izpremembo vsaki dan ni nobenega povoda. Budimpeštariji nočejo videti, da zadnja letina le ni bila tako slaba, kakor so jo oni prvi hip slikali. Ogrska poljedelsko ministrstvo je zopet začelo delati veter in je prineslo poročilo o položaju setvij na Ogrskem, akoravno se danes še da bore malo trditi, kako je in bo, ker ugodno vreme lahko marsikaj popravi. Sicer pa to javno spletkarjenje ni zadovoljilo spekulativ, ki so mislili, da bo več vode na njihov mlin, medtem, ko se poročilo glasi ugodno. Letošnja doba je ena najbolj nevarnih, kar nam dokazujejo velike izpremembe cen gor in navzdol. In tudi v prihodnji bodočnosti bo vladala velika nervoznost, ker vreme bo vplivalo na setve in kurze. Vsled velike nestalnosti kurzov se konzum boji kupovati. Ako gredo cene navzgor, sploh ne kupi, ako pa padajo, se pa ne hpa kupiti, ker se boji nadaljnega padca. Najbolji dokaz, da je cena pšenice umetna, je ta, da se mlinci trudijo spraviti finejše vrste v denar po ceni ki je precej pod pšenično ceno in so prisiljeni omejiti obrat vsled pomanjkanja prometa. Moka kljub